

Ons nummer: R23.000096

Raadsvoorstel gemeente Súdwest-Fryslân

Onderwerp	Opvanglocatie voor vluchtelingen Sneek
Raadsvergadering van	22 juni 2023
Commissie	Bestjoer en Finânsjes
Commissievergadering van	8 juni 2023
Portefeuillehouder	Michel Rietman
Team	Strategie & Programma's
Adviseur	Eric Griffioen

Voorstel:

- a. voor de realisatie van een opvanglocatie voor vluchtelingen een goede locatie te vinden in het zoekgebied Harinxmaland en deze te verwerken in een ontwikkelingsvisie voor het gebied;
- b. voor het opstellen van de ontwikkelingsvisie Harinxmaland een krediet beschikbaar te stellen van € 60.000,- en dit te dekken uit de Algemene Reserve.

Samenvatting:

De behoefte aan opvanglocaties voor vluchtelingen en statushouders is groot. Europa heeft te maken met een enorme toename van nieuwe asielzoekers en de verwachting is dat de toestroom blijft groeien. Dit geldt ook voor Nederland. Het kabinet maakte eind april bekend een toestroom te verwachten van 70.000 asielzoekers, ruim een kwart meer dan het hoogste scenario waar in 2022 rekening mee werd gehouden. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (hierna COA) heeft per 2024 ruim 77.000 opvangplekken nodig. Niet alleen vanwege de nieuwe toestroom, maar ook om plek te kunnen bieden aan statushouders voor wie in de huidige krappe woningmarkt geen woningen beschikbaar zijn. Staatssecretaris Van der Burg, het COA en Nidos roepen gemeenten op om ruimte te bieden aan extra tijdelijke en bij voorkeur duurzame opvanglocaties, mede om grootschalige dakloosheid en een crisis in Ter Apel, zoals die zich in de zomer van 2022 al voordeed, te voorkomen. Als gemeente hebben we de verantwoordelijkheid om bij te dragen in deze opgave.

Op 24 november 2026 eindigt na tien jaar de bestuursovereenkomst (en daarmee de huur- en opstalovereenkomst) tussen gemeente Súdwest-Fryslân en het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (hierna COA) voor het AZC Noorderhoek. In september 2020 heeft het COA aangegeven om van het huidige AZC in Sneek een permanente opvanglocatie te willen maken. Zij heeft het college verzocht mee te werken aan een haalbaarheidsonderzoek hiervoor in de Noorderhoek. De raad heeft hiermee ingestemd op 8 maart 2021.

Op Harinxmaland is een kans om ruimte te bieden aan deze nieuwe vorm van duurzame opvang van vluchtelingen waarbij functioneel en stedenbouwkundig aangesloten kan worden op de hier nieuw te ontwikkelen woonomgeving. Het college vraagt de raad in te stemmen met het opstellen van een ontwikkelingsvisie voor het te ontwikkelen gedeelte van Harinxmaland met daarbinnen ruimte voor een opvanglocatie met ROL-functie (ROL staat voor Regionale Opvanglocatie) voor vluchtelingen.

In september 2023 zal de uitgewerkte ontwikkelingsvisie aan de raad worden voorgelegd met daarin de locatiekeuze van de opvanglocatie, de globale randvoorwaarden, de structuur op Harinxmaland en de aansluiting op overige voorzieningen. Eind 2023 zal samen met betrokken partijen in Harinxmaland en met de raad invulling gegeven worden aan het gebied en aan de stedenbouwkundige en functionele vorm van de opvanglocatie. De planontwikkeling en het doorlopen van de planologische procedure vinden plaats in 2024 en 2025, waarna in de eerste helft van 2026 het gebied bouwrijp gemaakt kan worden voor de start van de bouw medio 2026.

Historische context

De vergunning en bestuursovereenkomst voor een AZC in de Noorderhoek in Sneek zijn aangegaan voor maximaal een periode van tien jaar, met een onderliggende bestuursovereenkomst die gold voor vijf jaar en in 2021 met nog eens vijf jaar is verlengd. In relatie tot deze verlenging heeft de raad besloten om aan een haalbaarheidsonderzoek mee te werken naar het permanent bestemmen van de huidige locatie in de Noorderhoek in Sneek voor een opvanglocatie met ROL-functie. Zij heeft daarbij een motie aangenomen waarin diverse bouwstenen meegegeven werden aan het college en het COA. Eén ervan is de uitvoering van een draagvlakonderzoek onder bewoners en organisaties in de Noorderhoek door een onafhankelijk onderzoeksbureau onder gemeentelijke regie. De uitvoering van dit (fysieke) onderzoek heeft door de Covid-pandemie vertraging opgelopen.

De tijdelijkheid van het huidige AZC heeft zich vertaald in haar verschijningsvorm. De uitgangspunten van het COA voor opvang van vluchtelingen in AZC's zijn sinds 2016 veranderd. In dit voorstel worden de uitgangspunten van een nieuwe opvanglocatie en de verschillen met het huidige AZC, zoals die eerder in het raadsvoorstel van 2021 zijn beschreven, nog eens toegelicht.

Alternatieve locatie

Ten tijde van het verzoek van het COA voor de ontwikkeling van duurzame opvang en besluitvorming hierover door college en raad in 2021 is alleen de Noorderhoek als eventuele locatie benoemd. De gemeente heeft ten noordoosten van Sneek, op Harinxmaland, een gebied in bezit ter grootte van 125 ha. Er is een uitwerkingsplan (Harinxmaland 2006) van toepassing wat op hoofdlijnen aangeeft hoe het gebied verder ontwikkeld kan worden. Het gebied moet worden uitgewerkt in bestemmings- of omgevingsplannen. De huidige bestemming is grotendeels: 'uit te werken woondoeleinden'. Deze bestemming heeft een brede omschrijving waarbinnen zowel woningen als maatschappelijke voorzieningen ontwikkeld kunnen worden. Een opvanglocatie voor vluchtelingen is passend binnen deze bestemming.

Op Harinxmaland is een kans om ruimte te bieden aan nieuwe opvang van vluchtelingen in een vorm van huisvesting/woningbouw die functioneel en stedenbouwkundig aan kan sluiten op een reguliere woonomgeving. Het is een nieuw te ontwikkelen gebied waardoor er ruimte is om een toekomstbestendige huisvestingsvorm te ontwikkelen die mee kan groeien met en onderdeel kan uitmaken van een nieuwe woonwijk en een nieuwe mienskip die hier zullen ontstaan.

In een vooroverleg heeft het COA aangegeven Harinxmaland als uitstekende locatie voor een opvanglocatie met ROL-functie te zien. De plek ligt nabij alle voorzieningen van Sneek, zoals onderwijs, gezondheidszorg, openbaar vervoer, sportfaciliteiten en commerciële functies. Daarnaast kan een opvanglocatie op Harinxmaland, door de korte afstand tot de huidige locatie in de Noorderhoek, profiteren van alles wat er in het bestaan van het huidige AZC is opgebouwd, zoals voorzieningen en vrijwilligersnetwerk. Tenslotte zal het grootste deel van de statushouders van de toekomstige opvanglocatie, die gekoppeld zijn aan Súdwest-Fryslân, zich permanent vestigen in Sneek. Dit maakt vluchtelingenopvang in de stad Sneek het meest voor de hand liggend. In de ROL-functie binnen de opvanglocatie kunnen zij vorm geven aan deze binding aan Sneek en kunnen ze een start maken met het opbouwen van een duurzaam lokaal sociaal en professioneel netwerk.

Het zoekgebied betreft een gedeelte van de tweede fase van Harinxmaland zoals op onderstaande kaart aangegeven ten noordoosten van de Rondweg.

Ontwikkelingsvisie op Harinxmaland

Er is een uitwerkingsplan (Harinxmaland 2006) van toepassing dat op hoofdlijnen aangeeft hoe het gebied verder ontwikkeld kan worden. Het gebied moet worden uitgewerkt in bestemmings- of omgevingsplannen. Vooruitlopend op de gebiedsvisie voor Sneek zal een gerenommeerd stedenbouwkundig bureau een ontwikkelingsvisie maken waarin de belangrijkste stedenbouwkundige randvoorwaarden voor het gebied Harinxmaland worden vastgelegd. De visie geeft een beeld van het gehele programma op Harinxmaland: woningbouw, voorzieningen, de verkeers-, water- en landschapsstructuur, de opgave boscompensatie, de Friese bomen- en bossenstrategie en de energieopgave. Op basis van deze schets zal de locatiekeuze voor de opvanglocatie op Harinxmaland worden bepaald.

In het vervolgproces zal het COA voor de functionele en uiterlijke vormgeving nauw samenwerken met de gemeente. De gemeente heeft hierin een initiërende en bepalende rol om te komen tot een invulling die optimaal bijdraagt aan het leven van deze nieuwe bewoners en die daarnaast ook een positieve impact heeft op de (directe) leefomgeving. Het college zal de raad, alsook de ervaringen van bewoners in de Noorderhoek, hierin meenemen.

Duurzame opvang

In het raadsvoorstel van 8 maart 2021 is reeds een beschrijving opgenomen van de aard en verschijningsvorm van een opvanglocatie met ROL-functie en de verschillen ten opzichte van het huidige AZC. In onderstaande samenvatting vindt u ter informatie nogmaals een toelichting op de nieuwe principes van het COA in de opvang van vluchtelingen.

De opzet van een nieuwe opvanglocatie is wezenlijk anders dan het huidige AZC, het betreft ook pertinent geen verplaatsing van het AZC. De uitgangspunten van COA voor opvang van vluchtelingen in AZC's zijn sinds 2016 veranderd. In de in 2020 vastgestelde landelijke Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen wordt de nadruk gelegd op snelle inburgering en een flexibele en meer kleinschalige opvangcapaciteit. Hierin passen de uitgangspunten van een de ROL-functie, waar meer dan in het huidige AZC, asielzoekers met een kansrijke aanvraag worden gehuisvest, die in de regio een woning toegewezen zullen krijgen. Vanuit de opvanglocatie kunnen zij daardoor een sociaal en professioneel netwerk opbouwen dat van nut blijft na toewijzing van een woning. Begeleiding en voorzieningen van de opvanglocatie met ROL-functie zijn in grote mate gericht op tijdige en kwalitatieve participatie en inburgering. De Uitvoeringsagenda sluit aan op de nieuwe Wet Inburgering, waarin gemeenten een regierol hebben bij het verzorgen van inburgering aan statushouders. Het college ziet erop toe dat het COA in de opvanglocatie uitvoering geeft aan de principes van de Uitvoeringsagenda en de ROL-functie.

Voor de ontwikkeling van een Opvanglocatie met ROL-functie wordt uitgegaan van 45 tot maximaal 50 woningen met voorzieningengebouwen en huisvesting van ondersteunende diensten op een oppervlakte van 2 tot maximaal 2,5 ha. Hiervan zijn in ieder geval tien woningen inzetbaar als flexibele schil, voor de huisvesting van bijvoorbeeld statushouders (grote, moeilijk te huisvesten gezinnen) of andere doelgroepen zoals spoedzoekers en starters. Het college spreekt met het COA af dat ook deze flexibele schil in eigendom is van het COA. De woningen, inclusief de flexibele schil, bieden ruimte aan maximaal 450 mensen.

De woningen zijn grondgebonden en duurzaam. Vooruitlopend op de uiteindelijke stedenbouwkundige vormgeving, voorziet het COA de realisatie van typen woningen die het best vergeleken kunnen worden met die van het AZC in Burgum. Het betreffen tussenwoningen en hoekwoningen met een begane grond en twee verdiepingen. De tussenwoningen hebben zes slaapkamers en één gezamenlijke woonkamer, één keuken, één badkamer en twee toiletten. Dit type woning biedt ruimte aan acht tot tien bewoners, afhankelijk van de samenstelling van huishouden(s). Er zijn meerdere typen hoekwoningen, mede afhankelijk van het wel of niet aanwezig zijn van een aparte leefruimte voor mindervaliden. Doorgaans hebben de hoekwoningen zes of zeven slaapkamers, twee (gezamenlijke) woonkamers, twee of drie badkamers en toiletten. Dit type woning biedt ruimte aan tien tot twaalf bewoners, afhankelijk van de samenstelling van huishouden(s). In Burgum is de verdeling tussenwoningen en hoekwoningen respectievelijk 46 en 18.

De opvanglocatie is onderdeel van de omliggende woonomgeving, 'een buurtje in een buurt'. Het is geenszins een afgesloten geheel zoals het huidige AZC. De looptijd is minimaal 15 jaren en de locatie behoort tot de kernlocaties in de stabiele en duurzame vastgoedportefeuille van het COA. Het ministerie heeft onlangs bepaald dat deze portefeuille landelijk mag toewerken naar 41.000 plekken. Bij beëindiging van de opvanglocatie of bij een lagere opvangbehoefte van het COA kunnen de woningen voor andere doelgroepen (bijv. starters en spoedzoekers) worden ingezet. De voorzieningengebouwen geven ruimte aan leslokalen, recreatie, kantoor, dagbesteding en openbare voorzieningen, zoals een Repair Café, fietsenmaker en/of restaurant met inzet van bewoners.

Ten opzichte van het huidige AZC biedt een nieuwe opvanglocatie diverse voordelen voor Sneek en omgeving en voor de bewoners van de opvanglocatie zelf:

- De opvanglocatie in Harinxmaland zal een kleiner aantal vluchtelingen huisvesten, te weten maximaal 450 t.o.v. de huidige 600;
- De opvanglocatie huisvest voor een deel een andere doelgroep dan het huidige AZC: met name kansrijke vluchtelingen en meer gezinnen en 'vooruitreizigers' die wachten op gezinshereniging. Het huidige AZC huisvest een groter aandeel 'veilige-landers' van wie de aanvraag meestal afgewezen zal worden. Dit aandeel is in de nieuwe situatie doorgaans kleiner;
- In de huidige AZC-situatie wachten vluchtelingen op toewijzing van een woning, veelal elders in Nederland, waarna zij hun opgebouwde netwerk kwijtraken. De drive voor een statushouder om te starten met werken en integreren in een AZC is daardoor klein, men wacht tot de nieuwe leefsituatie zich aandient. Op de opvanglocatie met ROL-functie gaat de aandacht uit naar vroegtijdige participatie, inburgering en starten met werken. Ook niet-statushouders, die wettelijk gezien nog niet mogen werken, worden op de opvanglocatie aangespoord vrijwilligerswerk te doen;
- De aard van de bebouwing gaat meer op in een normale woonwijk, waarbij gezamenlijke voorzieningen, netwerken en activiteiten wederzijdse kennismaking stimuleren;
- Op de nieuwe opvanglocatie wordt flexibiliteit ingebouwd. Dit betekent dat naast asielzoekers ook andere groepen woningzoekenden - gelijktijdig of na elkaar - kunnen worden ondergebracht. Denk bijvoorbeeld aan statushouders, spoedzoekers, studenten, jongeren of arbeidsmigranten. Dit is afhankelijk van de opvangbehoefte van vluchtelingen. Het COA zal voor deze flexibele inzet circa 10 woningen reserveren.

Regionale spreiding

De opvangcapaciteit van het COA is niet langer toereikend. De behoefte aan opvanglocaties voor vluchtelingen en statushouders is groot. Van gemeentes wordt verwacht dat zij duurzaam ruimte bieden aan de opvang van vluchtelingen. Het kabinet streeft ernaar de wet 'gemeentelijke taken mogelijk maken asielopvangvoorzieningen', beter bekend als de Spreidingswet, per 1 januari 2024 in werking te laten treden. De wet beoogt een goede spreiding van opvanglocaties te bewerkstelligen.

De gemeenten Leeuwarden, De Fryske Marren, Heerenveen en Smallingerland onderzoeken de mogelijkheid om eveneens te komen tot een permanente opvanglocatie voor ongeveer 450 personen. Gemeenten Waadhoeke (Sint Annaparochie) en Tytsjerksteradiel (Burgum) hebben reeds een AZC voor onbepaalde tijd.

De Noorderhoek

Bij een keuze voor Harinxmaland wordt niet opnieuw een beroep gedaan op de Noorderhoek voor de opvang van vluchtelingen. De huidige AZC-locatie zal dan na sluiting beschikbaar komen voor nieuwe ontwikkelingen. Een veel geuite wens in de Noorderhoek is om deze plek in te zetten voor onder meer woningbouw voor lokale starters. Het college zal het gesprek met omwonenden en organisaties aangaan over de invulling van het gebied na 2026.

Met het verdwijnen van een AZC in de Noorderhoek is er geen aanleiding meer voor het uitvoeren van een draagvlakonderzoek in de Noorderhoek conform de motie van de raad van 8 maart 2021.

Argumenten:

De genoemde letters (ad.) verwijzen naar de besluitpunten van dit raadsvoorstel.

- Ad.a: Harinxmaland is een nieuw te ontwikkelen gebied waardoor er de ruimte is om een toekomstbestendige huisvestingsvorm te ontwikkelen die mee kan groeien met en onderdeel kan uitmaken van een nieuwe woonwijk en een nieuwe mienskip die hier zullen ontstaan;
- Ad.a: Harinxmaland ligt nabij alle voorzieningen van Sneek, zoals onderwijs, gezondheidszorg, openbaar vervoer, sportfaciliteiten en commerciële functies. Daarnaast kan een opvanglocatie op Harinxmaland, door de korte afstand tot de huidige locatie in de Noorderhoek, profiteren van alles wat er in het bestaan van het huidige AZC is opgebouwd, zoals diverse voorzieningen en het vrijwilligersnetwerk;
- Ad.a: Veel bewoners van een opvanglocatie met ROL-functie hebben een binding met Sneek doordat zij als statushouder aan onze gemeente zijn gekoppeld en de kans groot is dat zij in Sneek zullen blijven wonen. Dit maakt vluchtelingenopvang in de stad Sneek, waar het grootste aandeel corporatiewoningen is, het meest voor de hand liggend;
- Ad.a: Het COA ziet in Harinxmaland een goede locatie voor ontwikkeling van een opvanglocatie met ROL-functie;
- Ad.a: Dit gedeelte van Harinxmaland is nog onbebouwd. Er is geen sprake van het ontstaan van een mogelijk belastende functie in de ogen van een deel van de bewoners van een bestaande woonwijk. Een draagvlakonderzoek in een woonwijk maakt veel emoties in de wijk los en heeft een grote impact op de bewoners van een AZC. In onbebouwd gebied is geen aanleiding voor het uitvoeren van een draagvlakonderzoek, mits de omgeving nauw betrokken is bij de totstandkoming van de opvang. Met een kleinere groep belanghebbenden kan invulling gegeven worden aan een voor alle partijen zo acceptabel mogelijke situatie. De omgeving en de raad zullen gedurende het gehele planproces meerdere malen inhoudelijk worden betrokken.
- Ad.a: Bij de keuze voor een opvanglocatie in Harinxmaland wordt niet opnieuw een beroep gedaan op de Noorderhoek. Het college kan met de wijk in gesprek treden over invulling van de huidige AZC-locatie en daarbij gehoor geven aan behoeften die geuit worden vanuit de Noorderhoek;

- Ad.a en ad.b: Met het opstellen van een ontwikkelingsvisie ontstaat op korte termijn een beeld van de locatie van de opvanglocatie, de globale randvoorwaarden en structuur op Harinxmaland en de aansluiting op overige voorzieningen, alvorens een participatietraject in te gaan om op basis van deze randvoorwaarden de ontwikkelingen verder vorm te geven. Met het gevraagde krediet kan het college de ontwikkelingsvisie op korte termijn en in lijn met de op te stellen visie voor Sneek laten opstellen;
- Ad.b: De kosten voor het opstellen van de ontwikkelingsvisie zullen worden meegenomen in de plankosten en daarmee worden gedekt uit de grondexploitatie van Harinxmaland.

Risico's:

- Verkenning van het gebied kan zwaarwegende bezwaren aan het licht brengen die de ontwikkeling van woningbouw in Harinxmaland belemmeren dan wel vertragen, zoals archeologische vondsten of beschermde flora en fauna;
- Dit gedeelte van Harinxmaland is nog onbebouwd en er zijn weinig omwonenden. Toch kunnen er specifieke bezwaren zijn van omwonenden, bedrijven en grondeigenaren. Met een kleinere groep belanghebbenden kan invulling gegeven worden aan een voor alle partijen zo acceptabel mogelijke situatie. De omgeving en de raad zullen gedurende het gehele planproces meerdere malen inhoudelijk worden betrokken.
- Het is nu nog niet duidelijk wat de exacte invulling zal zijn van het (toekomstige) woonprogramma en de grondexploitatie van Harinxmaland. Ook is de visie voor Sneek nog niet afgerond als toch al ruimtelijke keuzes dienen te worden gemaakt voor de opvang van vluchtelingen. Met de ontwikkelingsvisie wordt in samenhang met de uit te werken visie voor Sneek vooruit gekeken naar de mogelijke invulling van het gehele gebied Harinxmaland (circa 125 ha) en de plek die de opvanglocatie hierin inneemt (circa 2 tot 2,5 ha);
- Het kabinet streeft ernaar de Omgevingswet per 1 januari 2024 in te voeren. De wet is van grote invloed op de ruimtelijke procedure en kan de voortgang ervan vertragen;
- De financiële en juridische afspraken met het COA zijn nog niet gemaakt. Het betreft nu een intentie waarbij in een later stadium afspraken gemaakt zullen worden over onder meer de aankoop, eigendomssituatie, plankosten, terugkoop na beëindiging en stedenbouwkundige inpassing.

Financiën:

- De raad wordt voorgesteld krediet beschikbaar te stellen vanuit de Algemene Reserve van maximaal € 60.000 voor de totstandkoming van de ontwikkelingsvisie;
- De gemeente maakt kosten om de ontwikkeling van een opvanglocatie mogelijk te maken. Deze kosten moeten gedekt worden met het verkopen van de grond. Als de ontwikkeling niet op grond van de gemeente plaatsvindt dan verhalen we de gemaakte kosten op de ontwikkelaar. In beide gevallen streven we naar een kostendekkende exploitatie;
- Met het COA worden afspraken gemaakt over het vooraf reeds financieren van voorbereidingskosten voor de ontwikkelingsvisie en planvorming;
- Het is nog niet duidelijk wat de exacte gevolgen zullen zijn voor de toekomstige grondexploitaties van Harinxmaland. Deze gevolgen worden bij de visievorming op het plangebied in kaart gebracht en met college en raad besproken;
- Overige financiële aspecten, waaronder de afspraken met het COA en Rijksvergoedingen per opvangplek, worden in een later stadium aan de raad voorgelegd.

Andere opties:

- Harinxmaland niet aanwijzen als eerste zoeklocatie voor een opvanglocatie voor vluchtelingen, maar de eerder besloten weg voor mogelijke ontwikkeling van een permanente opvanglocatie in de Noorderhoek belopen. Hiermee wordt allereerst het draagvlakonderzoek in de Noorderhoek uitgevoerd;
- In Sneek na 2026 geen ruimte bieden aan de opvang van vluchtelingen door het COA in de vorm van een opvanglocatie met ROL-functie of een AZC. Er zal dan, mede als gevolg van de invoering van de Spreidingswet, op een andere locatie in Súdwest-Fryslân invulling gegeven moeten worden aan de opvang van vluchtelingen.

Wettelijke basis:

- Het kabinet streeft ernaar per 1 januari 2024 de wet 'gemeentelijke taken mogelijk maken asielopvangvoorzieningen', beter bekend als de Spreidingswet, in werking te laten treden. De wet beoogt een goede spreiding van opvanglocaties voor vluchtelingen te bewerkstelligen;
- Het kabinet streeft ernaar per 1 januari 2024 de Omgevingswet in te voeren. De uitvoering van de ruimtelijke procedure zal plaatsvinden in de nieuwe lijn die deze wet voorschrijft;
- De huidige bestuurs- en huurovereenkomst eindigt per 24 november 2026. Met betrekking tot de ontwikkeling van een nieuwe opvanglocatie zullen afspraken worden vastgelegd in een nieuwe bestuursovereenkomst. Dit is een bevoegdheid van het college. In de totstandkoming ervan is de raad in de gelegenheid hiervoor aandachtspunten en kaders aan het college mee te geven;
- Voor het kopen van grond door het COA gelden de regels uit het Didamarrest. Het Didamarrest houdt kortgezegd in dat een overheidslichaam dat een onroerende zaak wil verkopen, gelegenheid moet bieden aan (potentiële) gegadigden om mee te dingen. Er zal om die reden in het voornemen tot grondverkoop gemotiveerd worden wat het belang is voor de aankoop door het COA.

Global Goals:

SDG 1: Geen armoede - tijdige inburgering en participatie voorkomt onnodige armoede onder vluchtelingen in Nederland

SDG 3: Goede gezondheid en welzijn - de opvanglocatie voorziet in een veilige en gezonde plek voor vluchtelingen waar zij wachten op een permanente woning in de omgeving

SDG 4: Kwaliteitsonderwijs - onderwijs is een essentieel onderdeel van de participatie en inburgering van statushouders en kansrijke asielzoekers. De opvanglocatie met ROL-functie richt zich op het tijdig en kwalitatief opstarten van dit proces.

SDG 8: Eerlijk werk en economische groei - op de opvanglocatie worden bewoners voorbereid op een werkzaam leven in Nederland. Aangezien statushouders vanuit de opvanglocatie wachten op huisvesting in de regio is het opbouwen van een professioneel netwerk of het starten met een baan al direct van waarde.

SDG 10: Ongelijkheid verminderen - de opvanglocatie gaat meer op in een normale woonwijk, waarbij gezamenlijke voorzieningen, netwerken en activiteiten wederzijdse kennismaking stimuleren

SDG 11: Duurzame steden en gemeenschappen - doorstroming op de landelijke AZC's wordt versneld en statushouders en kansrijke asielzoekers komen sneller te wonen in de omgeving waar ze zullen blijven. Daarnaast draagt de opvanglocatie bij aan een flexibele woningvoorraad voor een bredere groep woningzoekenden.

SDG 16: Vrede, justitie en sterke publieke diensten - vluchtelingen zijn hun huis en hun land ontvlucht om een veilig onderkomen elders te vinden. We hebben de plicht vluchtelingen dit veilige onderkomen te bieden. De opvanglocatie werkt daarbij intensief aan arbeidsparticipatie en een grotere interactie tussen vluchtelingen en de bewoners van onze gemeente. Hiermee wordt onder meer de ervaring met elkaar en het gevoel van veiligheid voor omwonenden bevorderd.

SDG 17: Partnerschap om de doelen te bereiken - realisatie van vluchtelingenopvang vergt per definitie nauwe samenwerking met de omgeving, zowel om een situatie te creëren die voor iedereen optimaal werkt als om de buurt en de bewoners van de opvanglocatie met elkaar te verbinden.

Wie zijn betrokken:

- Gemeenteraad;
- COA;
- Medewerkers COA, locatie AZC Sneek;
- Bewoners COA (verantwoordelijkheid COA);
- Noorderhoek: inwoners, wijkplatform, basisonderwijs, ondernemers;
- Harinxmaland: omwonenden, bedrijven, grondeigenaren, kinderopvang;
- Provincie Fryslân - Provinciale Regietafel Migratie & Integratie Fryslân.

Wijze van participatie:

- De gemeenteraad wordt gedurende het proces betrokken bij de verschillende stappen zoals onder "Planning vervolg in de raad" wordt toegelicht;
- Het COA participeert als kopende en/of ontwikkelende partij en is nauw betrokken bij de totstandkoming van het ontwikkelgebied;
- De partijen in de Noorderhoek participeren in de totstandkoming van plannen voor de plek van het huidige AZC. Zij delen ervaringen die zij hebben opgedaan met het AZC. Tenslotte zullen zij worden betrokken bij de beëindiging van het AZC in hun buurt;
- De partijen op Harinxmaland worden actief en op meerdere momenten gedurende het proces betrokken in de totstandkoming van de opvanglocatie en de inrichting ervan. Hierbij doorloopt het college een participatieproces met aandacht voor de locatie en de stedenbouwkundige en functionele invulling van de opvanglocatie, alsook de invulling van het overige gebied Harinxmaland. Na een eerste algemene informatieve bijeenkomst, direct na een positief besluit van de raad, zal het inhoudelijke participatieproces plaatsvinden in Q4 2023 en Q1 2024. Tijdens deze voorontwerpfase zal hiervoor een inloopbijeenkomst georganiseerd voor geïnteresseerden en belanghebbenden. Daarnaast kunnen belanghebbenden een zienswijze indienen tijdens het ter inzage liggen van de ontwerpfase. Direct omwonenden worden persoonlijk benaderd;
- Provincie Fryslân is betrokken in het ruimtelijke proces van het gebied Harinxmaland, alsook bij de functionele invulling van opvang van vluchtelingen.

Digitale links naar informatiebronnen:

<https://www.coa.nl/nl/flexibele-opvang-asielzoekers>

In welke fase:

Verkenning

Planning vervolg in de raad/LTA:

In de raad van september dit jaar zal de uitgewerkte ontwikkelingsvisie worden voorgelegd met daarin de locatiekeuze van de opvanglocatie, de globale randvoorwaarden en structuur op Harinxmaland en de aansluiting op overige voorzieningen. Tegelijk zal bij uw raad een vervolgkrediet worden aangevraagd voor het doorlopen van de planvorming.

Op hoofdlijnen ziet het planproces er als volgt uit:

Q4 2023	Het doorlopen van het participatieproces, het betrekken van de omgeving, de stakeholders en andere belanghebbenden
Q1 2024	Het formuleren en vaststellen projectuitgangspunten (nota van uitgangspunten)
Q2/Q3 2024	Planontwikkeling en vaststellen stedenbouwkundig plan
Q3/Q4 2024, Q1/Q2 2025	Het doorlopen van de planologische wijzigingsprocedure op basis van de omgevingswet
Q3/Q4 2025	Vorbereiding uitvoering
Q1/Q2 2026	Vorbelasting en realisatie bouwrijp maken
Q2/Q3 2026	Start bouw

Bijlage(n):

1. Brief COA verzoek haalbaarheidsonderzoek AZC/ROL Sneek d.d. 22 september 2020
2. Motie d.d. 4 maart 2021 'Meewerken aan een haalbaarheidsonderzoek voor de vestiging van een Regionale Opvanglocatie'
3. Actieve info 'Bouwstenen haalbaarheidsonderzoek vestiging ROL Sneek' d.d. 25 mei 2021

Burgemeester en wethouders van Súdwest-Fryslân.

mr. drs. J.A. de Vries , burgemeester.

drs. E.K. Strijker , gemeentesecretaris.

Raadsbesluit gemeente Súdwest-Fryslân

Onderwerp

AZC/opvanglocatie voor vluchtelingen Sneek

Naar aanleiding van het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 mei 2023;

b e s l u i t :

- a. voor de realisatie van een opvanglocatie voor vluchtelingen een goede locatie te vinden in het zoekgebied Harinxmaland en deze te verwerken in een ontwikkelingsvisie voor het gebied;
- b. voor het opstellen van de ontwikkelingsvisie Harinxmaland een krediet beschikbaar te stellen van € 60.000,- en dit te dekken uit de Algemene Reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering
van 22 juni 2023

mr. drs. J.A. de Vries , voorzitter.

G.W. Stegenga , griffier.